

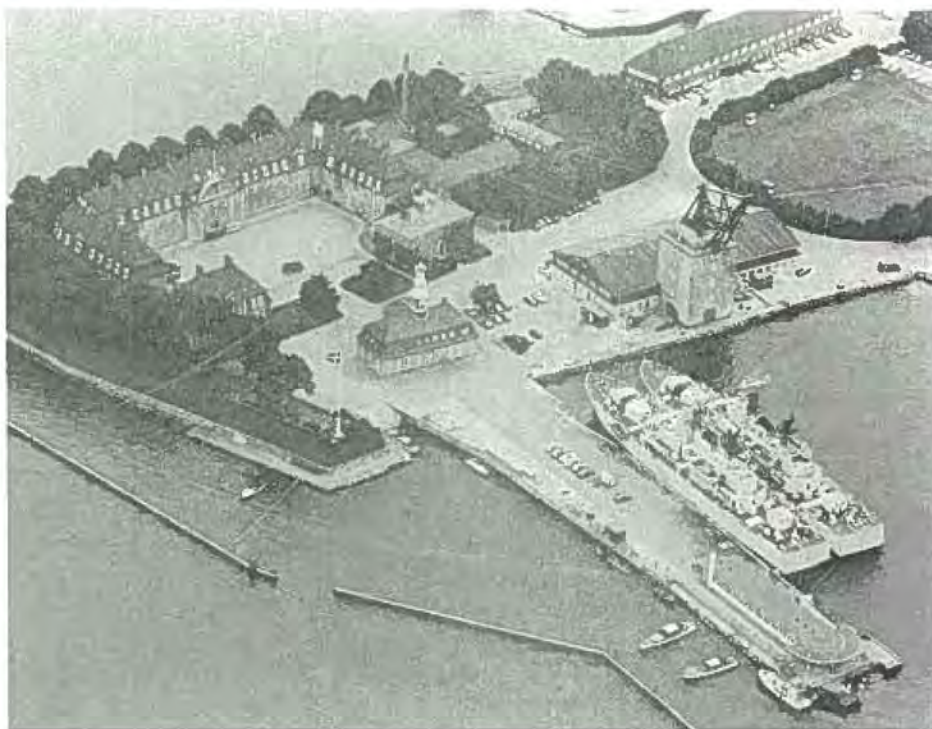

601
NR. 7/90
25 JUN 1990

601 Prof 4/7-90
601 K/L 25/7-90

SØVÆRNS- ORIENTERING

FLÅDESTATION KØBENHAVN' s 300 års jubilæum

Det oprindelige NYHOLM, hvor det hele startede for 300 år siden, med NYHOLM's Hovedvagt og Mastekranen fra Frederik V's tid.
(SMK FOT)

Lørdag den 19 MAJ oprandt endeligt dagen, efter 5 måneders minutiøs planlægning, hvor så godt som enhver afdeling og enhed på Holmen har været involveret.

Den officielle festligholdelse af Holmens 300 års jubilæumsdag løb af stablen om formiddagen ved en højtideligholdelse på Søværnets Officersskole i overværelse af Hans Kongelige Højhed Prins Joachim, Forsvarsminister Knud Enggaard, Københavns Overborgmester J. Kramer Mikkelsen samt admiraler, tidligere flådestations chefer og andre af flådestationens forbindelser og ansatte. Festtalen blev holdt af Chefen for Søværnets Materielkommando, kontreadmiral S. Torp Petersen på en humoristisk og fængslende måde.

Chefen for Søværnets Materielkommando udtalte:

"Den endelige beslutning om udflytning fra Holmen lod vente længe på sig. Den trængte sig ellers hårdt på. Op gennem halvfjerdserne blev forholdene på Holmen og navnlig i flådens leje utålelige og frygten for brand i de tæt pakkede skibe lurede konstant.

Da endelig i FEB 1681 blev den formelle beslutning taget af Christian den Femte og i løbet af de næste år flyttede flåden ud fra Bremerholm og Krabbeløkke havn til det nye leje mellem Toldboden og Refshalegrunden. Lejet, der var rummeligt og velordnet var indrammet af pæleværker, broer og flydebroer og skibene fortøjedes efter en sindrig plan mellem rækker af nedrammede pæle.

Flådens landbaserede støttestruktur med orlogsværft, magasiner og værksteder lå imidlertid stadig på Bremerholm - i vejen for byens udvikling på langt sigt og upraktisk i forhold til skibene. Dette uheldige forhold blev dog bragt i orden da Kongelig Majestæt den 8 APR 1690 bestemte, at området mellem flådens leje og den nye ydre befæstningslinie på Amagersiden skulle opfyldes til brug for flåden. Arbejdet gik straks igang og indledte hermed flådens 300 år på det sted, hvor vi nu er sammen.

På forbløffende kort tid var den Nye Holm etableret, og i løbet af de næste par hundrede år opstod Holmen på opmudret fyld fra havnen og affald fra byen. Stort set i den skikkelse vi kender i dag.

Her var så de vilde svaners rede, og her skabtes og levedes igennem 300 år et væsentligt stykke af Danmarks historie. Og ikke nok med det; i de bygninger og anlæg vi er omgivet af, er bevaret utrolige kulturværdier. Arkitektur, ingeniørkunst og håndværk gennem den forløbene tid dokumenteres her lyslevende for vore øjne. Men først og fremmest blev Holmen hjemstedet for Holmens faste stok, der i tykt og tyndt, i glædelige eller sørgelige stunder eller bare i den daglig dont opretholdt Danmarks flåde.

Lad os på denne dag erindre nogle af de datoer, der var skel-sættende for Holmens og flådens historie, og som var milepæle i den udvikling, der har gjort stedet her til et fornemt nationalt klenodie.

6 OKT 1692, allerede året efter opfyldningen af Nyholm, løb linieskibet DANNEBROGE i vandet fra det nye Kongelige værft. Hermed indledtes en æra, hvor 257 skibe i løbet af 225 år blev bygget til flåden indtil undervandsbåden DRYADEN som den sidste løb af 3 JUN 1926, og det nye Orlogsværft på Dokøen og Frederiksholm tog fat.

6 MAJ 1740 godkendtes Danneskiold-Samsøes helhedsplan for Holmens videre udvikling. Nye øer skabtes og Philip de Lange tegnede og opførte hovedhjørnestenene i bygningsværkerne på Holmen. Nyholms Hovedvagt, Mastekranen, Hovedmagasinet, Takkelloftet, Arsenalet. Men alt det andet er der jo også. Takkeladshusene, Masteskurene, Bohlendachhuset, Kedelsmedjen. Ja, selv Elektronikværkstedet kan jo opfattes som smukt.

2 APR 1801 var Holmen den orkesterplads, hvorfra Kronprins Frederik fra Sixtus bivånede en del af slaget på Reden. Trods nederlaget en af marinens mest mindeværdige dage.

21 OKT 1807, hvor flåden bortførtes, medens Holmen, København, ja hele landet var knuget af sorg.

15 MAJ 1864 jublede flåden og København, da Suenson med Nordsøeskadren atter var hjemme efter Helgoland.

29 AUG 1943. Den dag, hvor flåden overfor besættelsesmagten, over for omverdenen og over for os selv manifesterede, at nu var det nok, nu var grænsen nået. Også den dag løstes en opgave. Og på en sådan måde, at den var med til at få os anerkendt som allieret og dermed præge vor efterkrigsverden.

Og så endelig MAJ 1945. Endnu engang gik flådens og Holmens mandskab tilbage og begyndte på en frisk. I medgang og modgang, i glæde og i sorg var Holmen en del af Danmarkshistorien.

Og så var der jo personellet. Mandskabet, Holmens faste stok. De mange mænd og indtil nu færre kvinder, der fik det hele til at ske. Få arbejdspladser i dette land har som Holmen været familiens arbejdsplads. Fra far til søn, til søn, til søn gik arbejdet på Holmen ofte i arv.

Skibstømreren, der på sit arbejde med stoithed bar Christan den Syvendes Hæderstegn eller Holmens Hæders Medalje, som den blev kaldt. Langfartsmatrosen, Smeden, Rugdrengen, der ventede på en rigtig læreplads, Bådsmanden. Fra Nyboder, først ad den nye vej og siden ad Toldbodvej via Bommens Vagt, kom de hver morgen og drog

samme vej tilbage om aftenen. År ud og år ind. Nu om dage kommer de også i bil gennem Prinsessegade eller med tog til Østerport, hvor de mødes med Nyboderfolket. Men det er samme folk. Med en lige fast tilknytning til Holmen og flåden. Vi bringer i dag vor hyldest til Holmens folk. Dagens folk og fortidens.

Mens vi er ved det menneskelige lad os så tænke lidt på stemningerne.

Har du oplevet en tindrende vinterdag med høje snedriver om gavlene på de gamle kanonbådsskure, medens rimfrosten blinker i de nøgne buske.

Eller en forårmorgen ved Flådemagasinet, hvor lysene i kastanjetræerne stråler om kap med galionsfigurernes guld og solen selv.

En middagsstund på volden ved Minebådsgraven med kørvel i blomst og flittige humlebier, der fylder luften med summen.

Husker du en grå efterårsdag med regn og lave skyer. Væde der driver af træernes filigran og kanonernes affutager på Sixtus, medens Rigets Flag smælder om kap med kulingen.

Og altid vandet. Stille, klukkende eller sjaskende. Blygråt eller solglitrende. I grave, ved kajer mellem broer.

Og alt det andet. Hver enkelt af os kan blive ved. Holmen er ikke blot et stykke historie eller en arbejdsplads, Holmen er også balsam for sjælen.

Nu har så udviklingen ført til, at der endnu engang er truffet beslutning om, at flåden skal flytte ud. Ud til flådestationerne i Frederikshavn og Korsør. Svanerne kommer fremover til at ligge i nye reder, hammerslagene på det Kongelige værft dør hen og magasinerne tømmes et efter et.

Men Søværnet forlader ikke Holmen. På Arsenaløen forbliver Materielkommandoen og på Nyholm vil skolerne bestå, og i øvrigt har vi jo stadig Holmens Kirke, der endnu ikke er flyttet ud fra Bremerholm. Her vil vi fortsat finde det tekniske og åndelige kraftcenter, der er fundamentet for Søværnet. De pragtfulde bygninger vil stadig rumme marineaktiviteter, og Rigets Flag vil fortsat vaje fra Sixtus. På dette sted vil seklerne fortsat tale til de nye slægter.

Så fejrer vi da i dag 300 året for Holmen. I mindet om de for-

gangne slægter, der skabte flådens hjem, og som på den ene eller anden måde bidrog til stedets og landets historie. Samtidig sender vi vore bedste ønsker og udtrykker vor tillid til de nye kræfter, der skal udflytte vor flåde til dens to nye hjem, og dér med tiden skabe ny historie. De næste 300 år begynder i dag. Lige nu, her mellem os.

Tillykke med de 300 år."

Hans Kongelige Højhed Prins Joachim og Forsvarsminister K. Enggaard ledsages af Chefen for Flådestation København Kommandør F. Volke og frue ind til et let traktement efter højtideligholdelsen.

(SMK FOT)

Efter taler, sang og musik ved Kvindeligt Marinekorps Musikkorps var Chefen for Flådestation København vært ved en reception.

I anledning af jubilæet har godsejer G. Wandel skænket 5 lindetræer til plantning på et passende sted på Holmen.

Tegneren Mads Stage havde stillet nogle af sine skitser fra Holmen til rådighed for flådestationen. Disse er blevet anvendt dels som illustration i arrangementsprogrammerne, dels er der lavet en serie postkort, som solgtes på dagen.

Til dagen blev desuden udgivet et festskrift skrevet af Mariens Historiske Konsulent, overarkivar H.C. Bjerg.

Et lille restoplæg af postkort og festskrift sælges. Nærmere herom kommer ved skrivelse til myndigheder i søværnet.

Et udsnit af de ca. 20.000 besøgende, der især udviste stor interesse for søværnets enheder, her undervandsbåden NORDKAPEREN.

(SMK FOT)

Om eftermiddagen åbnedes portene for offentligheden, og indstrømmede folk fra nær og fjern, enkeltvis og i grupper. Mange havde benyttet lejligheden til at vise familie og venner deres arbejdsplads eller stedet, hvor man "sprang" soldat i sin tid.

Flådestationen var begunstiget med strålende solskin fra morgenstunden, hvilket var med til at give de ca. 20.000 besøgende en vidunderlig dag med besøg i samtlige skibstyper, der endnu er stationeret på Holmen, samt nyde de Kvindelige Marineres Musikkorps og Søværnets Tambourkorps, der underholdt under hele arrangementet.

Endvidere var der opvisning af Søværnets Idrætsforenings Faldskærmsafdeling, samt af Søværnets Flyvetjeneste og Frømandskorpset, der demonstrerede SAR operationer m.m. Den gamle Mastekran, Holmens vartegn, var også åbnet til dagen, så folk kunne få et blik - sådan lidt fra oven.

Dagen forløb gnidningsløst og selv om der blev fortæret adskillige tusinde pølser, øl og vand og madpakker, var folk meget påpasselige, så det var faktisk ikke til at se, at der havde været ca. 20.000 mennesker på området.

Dagen afsluttedes med indvielsen af det genetablerede lysarrangement på Mastekranen med en lille ceremoni i Nyholms Hovedvagt, hvor kontorchef Thomas Sørensen overrakte Chefen for Flådestation København en check fra Tuborgfondet, der har muliggjort genetableringen.

Kl. 2200 blæste en hornblæser fra Søværnets Tambourkorps tapto på toppen af Mastekranen, hvorefter anlægget tændtes, så Holmens og et af Københavns vartegn igen fremstår i al sin glans - også i de mørke timer.

(FLS KBH/SMK)

Minelæggeren SJÆLLAND' s deltagelse i øvelse BLUE HARRIER 1990

SJÆLLAND (SJND) afgik søndag 22 APR fra Holmen for at deltage i øvelse BLUE HARRIER. BLUE HARRIER er den årlige minerydningsøvelse for BALTAP-området og blev i år afholdt i Nordsøen og Tyske Bugt.

Fra Danmark deltog LINDORMEN, LOSSEN, GULDBORGSUND, GRØNSUND, SLEIPNER, FARØ, et hold minerydningsdykkere, (jf. efterfølgende artikel), SOK's EW-gruppe, FLYVEVÅBNET (F 16 - F 35) og SJND.

LINDORMEN deltog som kommandoskib i NATO's stående minerydningsstyrke i kanalområdet (STANAVFORCHAN) og der udover deltog enheder fra Norge, Vesttyskland, Holland, Belgien, Frankrig, England og USA.

SJND forlagde mod Skagensområdet hvor de fire ombordværende vagtchefselever fik god træning i antikollisionsmanøvrer med de lokale fiskere.

Mandag 23 APR lagde SJND to øvelsesminefelter på Skagbanke og i Jammerbugten og havde herefter til opgave at være vagtskib for disse felter. Felterne var aflyst i Efterretning for Søfarende, men SJND konstaterede, at langt fra alle skibe i området var opmærksomme på dette. En enkelt fisker havde endda placeret al sit bundgrej lige præcis i feltet, for derefter at ankre op i det aflyste område - og gå til køjs. Det skal nævnes at Skagen radio var SJND meget behjælpelig med at udsende varsler til skibsfarten. FARØ afløste senere SJND som vagtskib, og SJND havde herefter mineombordtag-

ningsøvelse på Flådestation Frederikshavn. Ombordtagningen foregik i et pragtfuldt "nordenfjords" sommervejr, så det var en svedig våbendivision der kunne puste lidt ud, da SJND atter forlod Frederikshavn.

SOK's EW-gruppe var under hele øvelsen ombord i SJND og skabte med stor succes forvirring blandt deltagende enheders radiooperatører. Men al elektronisk krigsførelse kan bekæmpes, og her skal specielt enhederne i STANAVFORCHAN fremhæves - radiooperatørerne viste deres kunnen og gav EW-gruppen et godt modspil.

Fredag 27 APR lå SJND sammen med tre tyske minestrygere og bevogtede et afspærret område i Tyske Bugt. To B 52 bombefly fra US AIRFORCE skulle udføre en øvelsesluftminering. Denne gang var der ingen problemer med den civile skibstrafik i området og mineringen forløb godt.

Lørdag 28 APR lagde SJND atter et øvelsesminefelt. Denne gang var det udfor et supponeret landgangsområde ved den jyske vestkyst. Det var åbenbart et dårligt fiskested, for her var ingen problemer med gæve fiskere, og SJND havde en let tjans som vagtskib.

Mandag 30 APR til onsdag 2 MAJ deltog SJND i luftforsvarsøvelser i det supponerede landgangsområde. Flyvevåbnet deltog med F 16 og F 35 og gav de deltagende skibe rig mulighed for at øve luftforsvar.

Onsdag 2 MAJ ankom SJND til Wilhelmshaven, hvor besætningen efter udskejningen havde mulighed for atter at få fast land under fødderne og deltage i styrkens sociale begivenheder.

FARØ udgik af øvelsen tidligere på ugen, og LOSSEN og SLEIPNER havde endnu en del mineindbjærgningsarbejde og nåede således ikke at deltage i festlighederne.

Efter endt øvelsesbriefing torsdag 3 MAJ afgik SJND mod Holmen. Under forlægningen mod Kieler kanalen havde SJND fornøjelsen at passere GULDBORGSUND og GRØNSUND på nært hold. Strygerne skar stolte og nymalede søen og var et flot syn på havet.

SJND ankom Holmen fredag 4 MAJ om aftenen hvorefter besætningen med god samvittighed gik på week-end.

(SJND)

Minerydningsdykkere i øvelse BLUE HARRIER

I midten af marts måned anmodede Søværnets Operative Kommando Søværnets Våbenskole om, at opstille et Clearance Diving Team (CDT) for øvelse BLUE HARRIER 1990.

Et Clearance Diving Team består af 12 minedykkere, 2 hjælpere, en holdleder og en holdlederassistent. I år havde holdet ydermere fået en dykkerlæge stillet til rådighed fra Søværnets Dykkerskole.

Tirsdag 17 APR blev holdet samlet ved Søværnets Minørtjeneste. Her gik man igang med tilrigningen af udstyret. Der blev afhentet køretøjer ved Østre Landsdelskommando, og en transportabel dekompressionstank (DUOCOMTANK) blev afhentet ved Søværnets Frømandskorps. Dykkerne fik testet dykkerudstyret ved Søværnets Dykkerskole. Fredag 20 APR var alt klart til at påbegynde øvelsen.

Den samlede kolonne inden afgang.

(VBI FOT)

Søndag 22 APR afgik CDT fra Holmen for at forlægge via Rødby-Puttgarden til Eckernførde, hvor der mandag 23 APR afholdtes en sikkerhedsbriefing for dykkerne.

Efter overnatning og en kort briefing afgik kolonnen igen ad de tyske motorveje via Hamborg og Bremen til Emden, hvorfra holdet med færgen blev transporteret til den østfrisiske ø Borkum, hvor den første minerydningsopgave ventede. Søværnets Våbeninspektør fulgte

holdet til Borkum, hvor han overværede den første dags indsats. Opgaven gik ud på at rense en del af flådehavnen for nedkastede miner og bomber, som var udlagt i øvelsesøjemed.

Minedykkere arbejder med rydning af havnen på Borkum.

(VBI FOT)

Allerede efter to dages koncentreret indsats kunne holdet melde opgaven afsluttet. Havnen var renset, og samtlige udlagte øvelsesminer var neutraliseret, indbjerget og opstillet på kajen til afhentning. Fra øvelsesledelsen kom der så besked på at afgå til næste opgave, som skulle foregå i flådehavnen i Wilhelmshaven i samarbejde med et amerikansk dykkerhold. På grund af det korte varsel var det ikke muligt at få hele kolonnen med samme færge tilbage til fastlandet. Man måtte afgå i to sektioner, og først sent på aftenen var holdet atter genopstillet på flådestation Wilhelmshaven. Her blev det videre rydningsarbejde planlagt i samarbejde med holdet fra U.S. Navy, som nu var under dansk ledelse, og næste dags morgen startede operationerne i den udpegede sektion af flådehavnen. Konditionerne var her betydeligt vanskeligere end på Borkum. Sigtbarheden på bunden var næsten nul, og udover mudder og forskellige undervandshindringer samt dybe huller på bunden hæmmedes arbejdet også af den relativt store dybde (15-18 m).

Søværnets Våbeninspektør over-
våger hævnning af øvelsesobjekt.

(VBI FOT)

Øvelsesobjekt bjærges
med kran.

(VBI FOT)

Som et led i øvelsen var der indlagt nogle simulerede dykkeru-
held. Det foregik på den måde, at øvelsesstaben gav dykkerteamet
besked om, at en bestemt type ulykke var indtruffet, hvorpå dykker-
ne via signal skulle svare, hvilken diagnose og hvilken behandling,
der var blevet givet.

Det danske team, der i øvrigt medbragte læge og dekompressions-
tank, fik to opgaver af denne art. Det ene drejede sig om en betje-
ningsfejl, der medførte bevidstløshed og lungesprængning, det andet
om en sprængt trommehinde.

Dykkerne klarede, uden nævneværdig hjælp fra lægen, at give
eksakte og rigtige svar på opgaverne, hvorefter staben hurtigt fik
tilsendt svaret pr. signal.

3 døgn efter, at det danske og amerikanske minerydningshold
havde påbegyndt samarbejdet, kunne havnen erklæredes for ryddet.

Torsdag 3 MAJ forlagdes mod Danmark, og 4 MAJ ankom holdet til
Holmen. Minedykkerne blev herefter sendt tilbage til deres depoter.

(VBI)

BOLD GAME 1990

Årets store begivenhed, set med torpedobådsfolks øjne, er øvelse BOLD GAME, som løb af stablen i perioden 23 APR - 15 MAJ, med deltagende enheder fra Tyskland, Norge og Danmark. Øvelsen bestod af to faser, en norsk og en dansk/tysk. Den norske fase foregik primært i den norske skærgård, et farvand, som er særdeles velegnet til torpedobådsoperationer. Den dansk/tyske fase var mere "normal", eftersom operationsområdet her var hjemlige farvande. Øvelsen inkluderede to week-end ophold i henholdsvis Bergen og Kiel, samt en afsluttende week-end i København med bl.a. parade for alle deltagende enheder.

HARPOON-bestykket HAMMER i BOLD GAME 90.

(TBE FOT)

De danske enheder bestående af seks Willemoes, tankfartøjet SKINFAXE og minelæggeren MØEN afgik fra København så betids, at de kunne deltage i den første taktiske øvelse natten mellem den 23-24 APR i området omkring Stavanger. Allerede her blev formidling af informationer mellem nationerne demonstreret på bedste vis. Ugen fortsatte med taktiske øvelser blandet med diverse samarbejdsøvelser. Et af højdepunkterne var en camoufleringsøvelse, hvor kun fantasien satte grænserne for effektiviteten, eftersom den norske skærgård er ideel til at skjule torpedobåde.

Første uges øvelser sluttede med endnu en taktisk øvelse på vej til Bergen, hvor alle tilbragte en rolig week-end med lystige arrangementer til trods for vejrgudernes utilfredshed med Bergen.

WILLEMOES-klasse rider på dønningen under BOLD GAME 90.

(TBE FOT)

Efter Bergen gik det sydover for fuld udblæsning, og med et enkelt stop i Haugesund samt en taktisk øvelse syd for Norge, var det Frederikshavn der skulle lægge kaj til de tre nationers enheder. Lidt ulig normale danske forhold var vejret helt i top, og alle havde rig lejlighed til at slappe af før ugens store taktiske øvelse på vej til Kiel. Der blev afholdt sportskonkurrencer i Frederikshavn såvel som i Bergen, hvor nationerne fik mulighed for at udvise fornødent boldøje samt råstyrke overfor hinanden. Det danske hold tog sig her af alt hvad der var værd at vinde (skydning og svømning), og overlod de mere civile sportsgrene til nordmændene. Undervejs til Kiel blev der udvekslet personel enhederne imellem, et vigtigt element i øvelsen, hvor man får kendskab til hinanden på tværs af nationerne og har mulighed for at få friske pust med hjem.

Den sidste uge bød på diverse øvelser, også her med de taktiske øvelser i højsædet, og efter en veloverstået parade tirsdag 15 MAJ på Holmen, blev der sat punktum for en godt planlagt og vel gennemført øvelse BOLD GAME 1990.

(TBE)

Forældresejlad med BESKYTTEREN i Lillebælt

Lørdag 28 APR 1990 inviterede besætningen sine nærmeste pårørende til "forældresejlad" med BESKYTTEREN (BSKN) i Lillebælt. BSKN var på forskolesejlad i danske farvande og benyttede Fredericia - sin adoptionsby - til week-end ophold.

Fra morgenstunden begyndte gæsterne, der kom fra hele landet, at ankomme og efter en kort velkomst ved chefen, blev de instrueret i brug af redningsmidler. Kl. 1030 afgik BSKN i flot vejr S-over i Lillebælt under broerne til en ankerplads ud for Kolding fjord.

Før frokost ankom en af Søværnets Flyvetjeneste's LYNX-helikoptere, og efter en kort flyvning om skibet landede den, fulgt af mange interesserede blikke fra de 60 gæster der var ombord.

Forvaltningssektionen havde arbejdet hårdt med at klargøre til frokost. Det var først 2. dag kabyssen var åben, og kl. 1200 blev hangarporten rullet op og gæsterne blev betjent, nydende den smukke udsigt der er i Lillebælt og Kolding fjord.

I middagsperioden kunne LYNX'en beses, og de spørgelystne var i deres rette element.

Efter frokost lettede BSKN og der var på post for helo-flyvning. Gummibåden blev sat og LYNX'en gik igang med et demonstrationsprogram, der vakte stor glæde hos alle. I demonstrationen indgik hoist fra helo-dæk og gummibåd, ligesom svømmedykkerne blev hejst fra vandet i enkelt og dobbelt løft og sat på dækket.

De heldige udtrukne til flyvetur foran LYNX-helikopteren.

(BSKN FOT)

Derefter var 4 udtrukne gæster på en kort flyvetur, og 4 andre på tur med gummibåden alt imens BSKN forlagde N-over mod Fredericia.

Vel klar af broerne afgik LYNX'en tilbage til Værløse efter at have udført en flot demonstration og sammen med BSKN vist lidt af hvad et inspektionsskib laver på togt.

Kl. 1600 takkede gæsterne af og sammen med vagtfrit personel gik rejsen tilbage til hjemmene.

Der var repræsentanter med fra Fredericia byråd, Marineforening, og Havnen ligesom Fredericia Dagblad var deltager.

(BSKN-A)

Anholt-kanon fundet ved Bornholm

Fredag den 4 MAJ fik Bornholms Marinedistrikt en opringning, der indledningsvis virkede som begyndelsen på en rutinemæssig minørsag. Opringningen kom fra havnemesteren i Neksø, der bad marinedistriktet om at afhente, hvad der vurderedes at være resterne af en gammel kanon. Kanonen var indbragt af en fisker og henlagt på en kaj i Neksø havn.

Fotografi af den opfiskede kanon.

(Forsvarsmuseet FOT)

Fundet blev bragt til marinedistriktet, hvor man indledningsvis var noget i tvivl om fundets interesse, idet det absolut ikke lignede, hvad man normalt forstår ved en gammel skibskanon. For en

sikkerheds skyld blev fundet imidlertid fotograferet og billederne vist til lederen af Forsvarsmuseet på Bornholm. Denne var straks sikker på, at det var et særdeles interessant fund, idet der var tale om opfiskning af en kanon, der havde været i brug i Danmark fra slutningen af 1300-tallet og op til midten af 1500-tallet; altså i perioden fra Dronning Margrethe I til Kong Frederik II.

Kanoner af den type kaldes normalt i Danmark for "Anholt-kanoner", idet de 3 hidtidige fund i dansk område alle er gjort i farvandet nær Anholt. Det første fund blev gjort i 1847 dernæst i 1937 og endelig i 1942. I Tidsskrift for Søvesen, årgang 1943 findes da også en detailleret artikel om de hidtidige fund af denne kanontype fra artilleriets barndom. Det nye fund er særligt interessant, fordi det blev opfisket på en position 16-17 sømil øst for Nekso, altså i et område hvor den slags fund aldrig er gjort før.

Bornholms Marinedistrikt har i godt 14 dage passet og plejet det interessante fund og kanonen er nu placeret på Forsvarsmuseet i Rønne i en midlertidig opbevarings- og transportkasse, i et bad med mug-forhindrende kemikalier.

Søværnet vil igen blive involveret i kanonens videre færd til konserveringsstedet, der formentlig bliver Nationalmuseets afdeling i Brede.

I forbindelse med anden planlagt sejlads vil minelæggeren MØEN bringe kanonen fra Rønne til Holmen medens Søværnets Motorkøretøjs-tjeneste vil tage sig af den sidste del af transporten til Brede.

Det siger sig selv, at Bornholm nu håber, at kanonen, når den er blevet endeligt konserveret, må vende tilbage til øen og indgå i de historiske samlinger på Forsvarsmuseet på Bornholm.

(BHM)

Indland kort

Glimt fra danske havne og kyster i foråret 1990.

(SMK FOT)

WHISKEY-klasse under-
vandsbåde i Sundet.

RIGA-klasse fregat ved
Skallerup klit.

MIRKA I-klasse fregat og
WHISKEY-klasse ubåde i Nakskov.

Torpedorummet i WHISKEY-
klasse ubåd.

Overordnet inspektion af inspektionsskibet BESKYTTEREN

Inspektøren for Søværnet inspicerede tirsdag den 8 MAJ inspektionsskibet BESKYTTEREN (BSKN) under sejlads i Sundet og det sydlige Kattegat.

Under forlægningen fra Langelinie til Sundet Nord blev der foretaget en generel inspektion af BSKN og der blev afholdt forskellige havari- og navigationsøvelser.

Om eftermiddagen fortsatte øvelsesaktiviteten med afprøvning af forskellige nødsystemer for at slutte med helikopterøvelse.

Efter endt inspektion returnerede BSKN til Langelinie, hvor inspektionsholdet gik fra borde.

BSKN afgik i MAJ fra Flådestation Frederikshavn til Grønland og forretter her fiskeri- og stationstjeneste. BSKN forventes tilbage til det sydlige Danmark medio august.

Tjenestestedsbesøg ved Fregateskadren

Inspektøren for Søværnet aflagde tirsdag 15 MAJ tjenestestedsbesøg ved Fregateskadren og på patruljefartøjet FLYVEFISKEN.

Tjenestestedsbesøget blev indledt i eskadrebygningen på Holmen, hvor Chefen for Fregateskadren orienterede om eskadrens aktuelle aktiviteter og opgaver.

Efter orienteringen aflagde Inspektøren for Søværnet besøg ombord på patruljefartøjet FLYVEFISKEN, hvor chefen orienterede om skibets opgaver i Farvandsovervågningsrollen og om den megen ny teknik og skibets mulighed for at løse mangeartede opgaver.

Tjenestestedsbesøget sluttede med et møde med eskadrestaben, hvor Inspektøren for Søværnet blev orienteret om Fregateskadrens vilkår for nuværende og fremtidige virke.

Inspektøren for Søværnets inspektion af Færøernes Kommando i perioden 28 - 31 MAJ 1990

Inspektøren for Søværnet (IFS) ledsaget af Søværnets Våbeninspektør gennemførte i perioden 28 til 31 MAJ inspektion ved Færøer-

nes Kommando, Inspektionsskibet VÆDDEREN og Inspektionskutteren MALLEMUKKEN.

Rejsen til- og fra Færøerne foregik med Fiskeriinspektionsfly af typen Gulfstream III.

Inspektionen blev indledt med en parade, hvorefter inspektionsholdet blev indkvarteret. Den første dag blev afsluttet med besøg hos Rigsombudsmanden og ledelsen af Færøernes Vagt- og Bjærgningstjeneste.

Den 29 MAJ fortsatte inspektionen ved Færøernes Kommando med generel orientering om aktuelle opgaver, organisation, personel og materiel. Efter orienteringen inspicerede IFS kommandoens lokaliteter. Inspektionen ved Færøernes Kommando sluttede med et møde, hvor IFS og medlemmerne af Samarbejdsudvalget ved Færøernes Kommando gav en gensidig orientering om søværnet i nutid og fremtid, såvel som det tjenestegørende personels oplevelse af tjenesten ved Færøernes Kommando.

Den 30 MAJ gik IFS ombord på Inspektionsskibet VÆDDEREN der lå fortøjet i Torshavn.

Inspektionen af inspektionsskibet, der blev gennemført i farvandet syd-øst for Færøerne, formede sig som en generel inspektion af skib og besætning suppleret med opgaver og øvelser, givet af inspektionsholdet. Under inspektionsrullen i forbindelse med standsningsberedskab, gennemførte VÆDDEREN sømålsskydning mod slæbemål, trukket af inspektionskutteren MALLEMUKKEN, med godt resultat.

Inspektionen af VÆDDEREN afsluttedes ved ankomst til Tværå hvor IFS under paraden gav udtryk for tilfredshed med skibet og personellens positive og professionelle holdning til tjenesten.

Inspektionen af Inspektionskutteren MALLEMUKKEN blev gennemført den 31 MAJ og startede med afgang fra Tværå, hvor kutteren fik til opgave at gå af havn under krigsmanøvrerulle. Under inspektionen fik IFS lejlighed til at tale med besætningen om de særlige forhold der danner rammen om tjenesten i inspektionskutteren. Under forlægningen mod Midvåg gennemførte kutteren skydning med let maskingevær i lønningsstøtte. Inspektionen sluttede ved ankomst til Midvåg.

Flådebesøg

Den amerikanske fregat USS KAUFFMAN (OLIVER HAZARD PERRY-klasse, FFG59) aflægger rutinebesøg i Ålborg 2-5 JUL. Chef er orlogskaptajn R.C. Bogle og besætningen omfatter 15 officerer og 187 menige, i alt 202 mand.

---ooOoo---

Det norske depotskib HORTEN (A530) aflægger rutinebesøg i Frederikshavn i perioden 7 JUL - 9 AUG med daglig anløb. Chef er orlogskaptajn L.G. Larsen. Besætningen består af 16 officerer og 26 menige, i alt 42 søfolk.

---ooOoo---

Den tyske minestryger GEFION (FRAUENLOB-klasse, M2660) besøger Århus rutinemæssigt i perioden 16 JUL - 23 AUG. Chef er premierløjtnant J. Pallasch og besætningen omfatter 2 officerer, 11 sergenter og 12 menige, i alt 25 personer.

---ooOoo---

De britiske minestrygere HMS RIBBLE, HMS DOVEY, HMS HELFORD, HMS ITCHEN og HMS HUMBER (RIVER-klasse, M2012, M2005, M2006, M2009 og M2007) aflægger uofficielt besøg i Esbjerg 22-25 JUL. Chef for styren er orlogskaptajn G.R. Brartlett om bord i HMS RIBBLE. Samlet mandskab omfatter 150 mand.

---ooOoo---

Det græske skoleskib ARIS (A74) aflægger uofficielt besøg i København 5-9 AUG. Chef er kommandør S. VARETZOPOULOS. Besætningen består af 22 officerer (incl. 14 officerer fra andre nationer som følger: Cypern, Algier, Syrien, Zaire, Sudan og USA), 100 sergenter og 315 menige, i alt 437 mand.

---ooOoo---

Den britiske destroyer HMS LIVERPOOL (Type 42, D92) aflægger uofficielt besøg i Århus 10-14 AUG. Chef er orlogskaptajn W.R.J. Hockin. Besætningen omfatter 253 personer.

---ooOoo---

Den norske fregat NARVIK (OSLO-klassen, F304) besøger Århus uofficielt 10-15 AUG. Chef er orlogskaptajn H. Flostrand.

Fra redaktionen af SØVÆRNS-ORIENTERING

SØVÆRNS-ORIENTERING udkommer som sædvanlig ikke i juli måned. Næste nr. udkommer i august måned.

Forslag til optagelse af bidrag sendes til:

SØVÆRNS-ORIENTERING,
Marinestaben,
Postboks 202,
2950 Vedbæk.

Bidrag bedes - om muligt - være ledsaget af fotos af aktuelle begivenheder. Redaktionen vil forestå forstørring, kopiering etc. Indsendte fotos vil - om ønsket - blive returneret.

I enkeltstående tilfælde, hvor et tjenestested, der ikke er normeret med fotoudstyr, skønner det nødvendigt at rekvirere assistance udefra for fotodækning af større begivenheder, afholdes udgiften til fotos over konto nr. 5470.99. FEL nr. ansvar 408298.

J. RUTH

kontreadmiral

Inspektør for Søværnet